

Dalfsen Stroomt
Pleijendal 7
Dalfsen

12 juni 2017

Geacht College en Raad van de gemeente Dalfsen,

Hierbij doen wij, Coöperatie **Dalfsen Stroomt** u.a., een verzoek om gemeentegarantie voor een lening die wij aangaan met de Triodosbank voor de financiering van een zonnepark op de daken van Foreco.

Wij menen dat dit project en de gevraagde Gemeentegarantie naadloos aansluit op het onlangs vastgestelde duurzaamheidsbeleid van de Gemeente Dalfsen. **Dalfsen Stroomt** is een burgerinitiatief dat medebewoners, met name medebewoners met een smalle beurs, betreft bij een duurzaam Dalfsen en met haar unieke wijze van financieren van een postcoderoosproject de Gemeente Dalfsen in een zetel naar de door haar geambieerde koploperpositie brengt. Hieronder lichten wij dit verzoek graag toe.

Het project

Coöperatie **Dalfsen Stroomt** u.a. is een initiatief van duurzaam dorp Groen Gebogen en beoogt de productie van zonnestroom in eigen dorp, met name voor mensen in en om de kern Dalfsen, die geen zonnepanelen op eigen dak kunnen of willen realiseren maar wel door middel van het opwekken van zonnestroom mee willen doen in het verduurzamen van ons dorp.

Wij hebben Foreco bereid gevonden haar bedrijfsdaken daarvoor om niet ter beschikking te stellen en we zijn nu in overleg met Foreco en het Landgoed Rechteren om een en ander juridisch goed te regelen.

Op de daken van Foreco kunnen wij 2030 zonnepanelen realiseren. De installatie is ontworpen, technisch goedgekeurd, verzekeraar, aansluitbaar (overeenkomst Enexis) en de stroomafname is geregeld via groene energieleverancier Qurrent. Goed voor de compensatie van het stroomverbruik van 200 tot 300 huishoudens.

De Coöperatie functioneert in het kader van de zogenaamde postcoderoosregeling. Dat wil zeggen dat de deelnemers in de coöperatie de energiebelasting die zij betalen over de door hen gebruikte energie terug kunnen krijgen voor zover deze gecompenseerd wordt door de door hun panelen op de daken van Foreco opgewekte stroom. Daarmee wordt investeren in zonnepanelen rendabel. De belastingdienst geeft aan dat een externe financiering geen belemmering is voor de vrijstelling. Zie de bijlage voor een rekenvoorbeeld.

De regeling wordt postcoderoos genoemd omdat deze belastingaftrek geldt voor mensen en kleine ondernemers die wonen en/of hun bedrijf voeren in het postcodegebied (4-cijferig) waar de installatie is gelegen én voor mensen en kleine ondernemers die in de aanpalende postcodegebieden wonen waarmee een soort roos ontstaat. In ons geval het postcodegebied 7722 en de aanpalende gebieden plus het in 7722 gelegen gebiedje 7721 – de kern van

Dalfsen. Het gebied loopt van de rand van Zwolle tot en met Ommen en van Nieuwleusen tot en met Lemelerveld.

Uit onze marktverkenning blijkt dat onze markt een potentieel van ca. 22.000 huishoudens telt. Een groot aantal huishoudens zal in principe beter af zijn met zonnepanelen op eigen dak. In de kern Dalfsen heeft echter bijna een derde van de huishoudens (ca. 1.000) een langere terugverdientijd met eigen panelen (als men die al kan of mag plaatsen) dan de terugverdientijd in ons project. Door de investering laag te houden boren wij bovendien een potentieel aan klanten aan dat niet over voldoende middelen beschikt om de benodigde zonnepanelen volledig te financieren.

Dalfsen Stroomt wil er niet alleen zijn voor mensen die voldoende geld hebben om te kunnen investeren in zonnepanelen, maar juist ook voor mensen met een kleine beurs. Daarom hebben wij gekeken naar mogelijkheden om de investering zoveel mogelijk extern te financieren. Daarbij zijn we uitgekomen bij de Triodosbank – vooralsnog de enige commerciële bank die bereid is in ons project te financieren. **Dalfsen Stroomt** is tevens het eerste postcoderoosproject in Nederland dat extern gefinancierd wordt.

Na gesprekken met de Triodosbank is het project financieel gedetailleerd uitgewerkt en is het project door de Triodosbank als financierbaar aangemerkt en is een kredietovereenkomst opgesteld.

Wij hebben ook contact gehad met het energiefonds van de provincie Overijssel. Onze aanvraag is ruim lager dan het drempelbedrag van 1.000.000 euro. Daarnaast wordt een vergelijkbaar rentetarief gevraagd. Wij vinden het ook belangrijk dat dergelijke initiatieven zelfstandig moeten kunnen bestaan zonder al te veel afhankelijkheid van de overheid.

Wij hebben bij de inrichting van ons project een uitzonderingssituatie zoveel mogelijk vermeden. Dat maakt het project herhaalbaar in andere situaties, waarbij we verwachten dat gemeentegarantie in volgende projecten niet of in mindere maten nodig zal zijn.

We beseffen dat de landelijke duurzaamheidslening ook een alternatief is voor mensen met een laag inkomen. Wij zijn van mening dat onze constructie eenvoudiger, goedkoper en klantvriendelijker is voor de deelnemers.

Waarom is een gemeentegarantie nodig?

Wij verzoeken om gemeentegarantie ter dekking van 80% van het door de Triodos gefinancierde bedrag. De lening heeft een looptijd van 14 jaar, met de plicht tot vervroegde aflossing indien de opbrengsten dit toelaten. Gezien de gehanteerde behoudende berekeningswijze van de opbrengsten (gebaseerd op 80% van de berekende electriciteitsopbrengst) verwachten wij de lening in 11 jaar af te kunnen lossen. Aangezien het een lineaire financiering betreft loopt het te garanderen bedrag in gelijke delen af.

Zoals gezegd is **Dalfsen Stroomt** het eerste project in Nederland dat een postcoderoos extern wil financieren om mensen die niet de mogelijkheid hebben om te investeren in zonnepanelen de mogelijkheid te bieden zelf duurzame energie op te wekken in eigen dorp.

De Triodosbank (en meer in het bijzonder het Triodos Groenfonds) hebben wij bereid gevonden het leeuwendeel van de investering te financieren (namelijk ca. 420.000 van de benodigde ca. 495.000 euro). Daarmee komt de investering voor de deelnemers op 37,50 per paneel.

Hoewel er een rendabele businesscase is opgesteld vragen wij om meerdere redenen gemeentegarantie voor ons project.

In de eerste plaats zien wij Gemeentegarantie als een kwaliteitskeurmerk. Deelnemers krijgen extra vertrouwen in **Dalfsen Stroomt** als we melding kunnen maken van de concrete ondersteuning door de Gemeente Dalfsen.

In de tweede plaats is het project door z'n uniciteit wat sommige risico's betreft moeilijk in te schatten. Daarom stelt de Triodosbank Gemeentegarantie als voorwaarde.

De meeste risico's hebben we (ook voor de bank) afdoende afgedekt door middel van productiegaranties, de onderhoudsovereenkomst, de verzekering, de overeenkomst met Qurrent en de dakovereenkomst met Foreco en het Landgoed Rechteren. Zolang de zon blijft schijnen zijn aan de productiekant alle risico's afgedekt.

Er zitten ook risico's in de hoogte van de stroomprijs en de belasting op energie. Wij (en de meeste deskundigen met ons) verwachten een verdere verhoging van de stroomprijs in de komende jaren. Dit betekent dat de vergoeding voor de stroom uit de panelen zeker niet slechter zal worden. Bovendien rekent Qurrent aan klanten met zonnepanelen de kale stroomprijs toe zodat een en ander wordt gecompenseerd. De belastingmaatregel is voor 15 jaar gegarandeerd vanaf het moment dat de installatie in gebruik genomen wordt. Indien de belasting (sterk) daalt brengt dit de businesscase in gevaar. Tegenover de investering staat dan een lagere compensatie. Ook de belasting op energie zal de komende jaren naar verwachting verder stijgen – enerzijds om de energieconsumptie te verminderen, anderzijds om de ontwikkeling van duurzame energie te financieren (zie bijvoorbeeld Denemarken).

Er schuilt ook een risico in de organisatie van de coöperatie. Het project is ontwikkeld door vrijwilligers met bijdragen van professionals die betaald worden uit subsidies van de provincie en de gemeente. Het is de vraag of een dergelijke vrijwillige inspanning in de komende jaren kan worden gegarandeerd. Wij hebben er daarom voor gekozen in de statuten van de coöperatie te regelen dat het bestuur en beheer wordt gevoerd door de Stichting Dalfsen Stroomt die zich daartoe zal professionaliseren door de administratie bij een externe accountant onder te brengen.

Het belangrijkste risico zit 'm in de mogelijkheid dat deelnemers in de coöperatie de coöperatie willen of moeten verlaten. In geval van overlijden is dit evident. En ook bij verhuizen uit het postcodegebied, waarbij het belastingvoordeel weg valt, kan van de deelnemer niet langer geëist worden dat hij of zij in de coöperatie blijft deelnemen. Hetzelfde geldt voor deelnemers die minder stroom gaan gebruiken of stroom op eigen dak gaan opwekken (wat natuurlijk toe te juichen is). Ook in dat geval valt een deel van het belastingvoordeel weg en ligt voortzetting van deelname niet voor de hand. Tenslotte zijn er wellicht deelnemers die om de een of andere reden weigeren aan hun financiële verplichtingen te voldoen of er niet meer aan kunnen voldoen.

Hoe voorkomen we problemen?

Voornoemd risico dekken wij op verschillende manieren af.

In de ledenovereenkomst nemen we op dat leden die vertrekken in principe alleen aan het einde van de looptijd van het project (15 jaar) financieel voor hun inleg worden gecompenseerd op basis van het rendement over de hele looptijd. Vertrekkende leden kunnen het door hun deelname opgebouwde deel van het eigen vermogen van de coöperatie niet voortijdig meenemen. Door reserves op te bouwen wordt het aantrekkelijker om als lid te blijven.

Verder dekken we het risico op vertrekkende deelnemers af door deelnemers in hun deelname te beperken tot compensatie met zonnepanelen van maximaal 80% van de door hen verbruikte stroom. Daarmee creëren wij een buffer van 20% niet gerealiseerde belastingvoordelen en stroomopbrengsten die we indien nodig bij vertrek van leden in enig jaar over de resterende deelnemers kunnen verdelen, natuurlijk onder aftrek van de gemaakte kosten. Daarmee beperken we het risico van verlies van inkomsten van de coöperatie indien leden vertrekken.

Vertrek in enig jaar meer dan 20% van de leden, dan ontstaat een vervelende situatie. Wij kunnen deze spreekwoordelijke zwarte zwaan niet voorzien. Voor deze massale uittocht van leden vragen wij Gemeentegarantie.

Gaarne tot nadere toelichting bereid,
In afwachting van uw reactie,
Met vriendelijke groet,

Gerard Brakkee
Voorzitter Dalfsen Stroomt

Rekenvoorbeeld

Een inwoner van Dalfsen wil graag meedoen met ons collectief. Zijn jaarlijkse stroomverbruik is gelijk aan het gemiddelde: 2900 kWh. Hij mag 80% van het stroomverbruik opwekken met de zonnepanelen. Dat is 2195 kWh en dat komt overeen met 10 panelen. De deelnamekosten zijn dan $10 \times \text{€}37,50 = 375$.

Vervolgens koppelt Qurrent de 10 panelen aan de huisadres van de inwoner.

Op de factuur ziet de inwoner de opbrengsten (totaal geschat €414).

Deze bestaan uit de verkoop van de zonnestroom (stroomopbrengst), de vergoeding voor de Garantie van Oorsprong (GVO), de korting op de energiebelasting, de korting op het vastrecht en een jaarlijkse contributie. Een klein deel van de opbrengst wordt direct verrekend met de deelnemer (schat €42). Hiermee is zijn inleg binnen 10 jaar terugverdiend.

Qurrent verrekent op dezelfde factuur ook automatisch alle kosten (totaal geschat € 271).

Deze kosten bestaan uit administratie, verzekering, onderhoud, rente, aflossing en de opbouw van een reserve voor de vervanging van de omvormers halverwege de levensduur van de zonnepanelen.

Het positieve verschil tussen de kosten en opbrengsten worden jaarlijks gestort in de reserve van de coöperatie (geschat €101). Eventuele tegenvallers of een versnelde aflossing kunnen hiermee worden betaald. Hierdoor worden de jaarlijkse opbrengsten hoger. Tijdens de ledenvergaderingen bepalen de leden zelf wat met de reserve wordt gedaan.

Rekenvoorbeeld gemiddeld gezin stroomverbruik 1e jaar							
2900 kWh jaarverbruik ca 80% toegestaan via Dalfsen Stroomt max. 2320 kWh							
Aanschaf panelen		10	€37.50	€375.00			
opbrengst panelen	270	81,3%	220	kWh/jaar	Lid		Dalfsen Stroomt
Opbrengsten							
stroomopbrengst	2195 kWh		€ 0,0344		€ 0,00	0%	€ 75,40 100%
GVO	2195 kWh		€ 0,0038		€ 0,00	0%	€ 8,34 100%
Energiebelasting incl BTW	2195 kWh		€ 0,1226		€ 40,36	15%	€ 228,70 85%
Korting vastrecht	2195 kWh		€ 0,0050		€ 1,65		
Aanbrengvergoeding Qurrent (alleen eerste jaar) incl gas							€ 30,00
Jaarlijkse vergoeding incl gas							€ 30,00
Totaal jaaropbrengst					€ 42,01		€ 372,44
Kosten							
Administratie	10 panelen		€ 1,25				€ 12,50
Verzekering	10 panelen		€ 1,50				€ 15,00
Onderhoud	10 panelen		€ 1,96				€ 19,60
Rente en aflossing	10 panelen		€ 19,91				€ 199,09
Vervanging omvormers	10 panelen		€ 2,49				€ 24,87
							€ 271,06
Opbouw reservering leden	10 panelen						€ 101,38

De verwachting is dat de lening sneller dan 14 jaar geheel is afgelost. De opbrengst in de resterende jaren van het 15-jarig belastingvoordeel zijn dan het hoogst voor de deelnemers. Na het 15^e jaar vervalt de vrijstelling op de energiebelasting. De panelen blijven naar verwachting nog 5 a 10 jaar rendabel doorleveren. De overige opbrengsten blijven van kracht voor de leden maar zijn aanzienlijk lager. De leden kunnen er ook voor kiezen om de oude panelen te verkopen.

Lijst met aangeleverde documenten

- Statuten en akte van oprichting DalfsenStroomt
- Concept ledenovereenkomst DalfsenStroomt
- Marktverkenning postcoderoosgebied
- Technische analyse Foreco WeijersEikhout
- Begroting DalfsenStroomt
- Beoordeling businesscase door Flynt
- Kredietovereenkomst en risicoanalyse TriOdos Bank
- Communicatie- en marketingplan The Post
- Correspondentie Belastingdienst
- Correspondentie Enexis
- Verzekeringpapieren Meeuws
- Samenwerkingsovereenkomsten Foreco en landgoed Rechteren